

Akredite ISO 14001 Belgelendirmenin Beklenen Sonuçları

Giriş

Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) ve Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO) ortak olarak ISO 14001 akredite belgelendirmenin sonucunda beklenebilecekler hakkında kısa bir bildiri hazırlamışlardır. Amaç bu beklenen sonuçları elde etmek ve bu sayede akredite belgelendirmenin değerini ve geçerliliğini artırmak için tüm uygunluk değerlendirme zincirinde ortak bir odak teşvik etmektir.

ISO 14001 belgelendirmesi hem özel hem kamu sektörlerinde bir kuruluşun çevre yönetim sistemine ilgili tarafların duyduğu güven seviyesini arttırmak için sıklıkla kullanılmaktadır.

ISO Hakkında

ISO, ISO 14001'i geliştiren ve yayınlayan kuruluştur fakat kendisi denetim veya belgelendirme gerçekleştirmemektedir. Bu hizmetler ISO'dan bağımsız olarak belgelendirme kuruluşları tarafından verilmektedir. ISO bu tür kuruluşları kontrol etmez, fakat dünya genelinde faaliyetlerinde iyi uygulamaları teşvik etmek amacıyla gönüllü Uluslararası Standartlar geliştirmektedir. Örneğin; ISO/IEC 17021 standardı yönetim sistemlerinin denetimini ve belgelendirmesini yapan kuruluşlar için şartları içermektedir.

IAF Hakkında

IAF, ulusal akreditasyon kuruluşlarının üye olduğu uluslararası bir birliktir. Verdikleri hizmetlere duyulan güveni daha da artırmak isteyen belgelendirme kuruluşları IAF tarafından tanınan bir ulusal akreditasyon kurumuna akredite olmak için başvurabilir. ISO bu tür kuruluşları kontrol etmez, fakat akreditasyon faaliyetinin nasıl gerçekleştirileceğine dair genel şartları belirten ISO/IEC 17011 gibi gönüllü Uluslararası Standartlar geliştirmektedir.

Akredite ISO 14001 Belgelendirmenin Beklenen Sonuçları

(ilgili tarafların perspektifinden)

"Tanımlanmış belgelendirme kapsamında, belgelendirilmiş bir çevre yönetim sistemine sahip bir kuruluş çevreyle olan etkileşimlerini yönetir ve aşağıdaki hususlara taahhüdünü gösterir:

- Çevre kirliliğini önlemek.
- Uygulanabilir yasal ve diğer şartları karşılamak.
- Çevresel performansında iyileştirmeler elde etmek amacıyla çevre yönetim sistemini sürekli geliştirmek."

Akredite ISO 14001 belgelendirme ne anlama gelir

Kuruluşun faaliyetlerinin, ürünlerinin ve hizmetlerinin doğasına uygun olan, ISO 14001 şartlarına uygun olan ve özellikle tanımlanmış kapsam dahilinde aşağıdaki hususları gösterebilen bir çevre yönetim sistemine sahip olduğunu güvence altına almak için akredite belgelendirme prosesi beklenmektedir:

- A. Faaliyet, ürün ve hizmetlerinin doğasına, ölçüsüne ve çevresel etkilerine uygun bir çevre politikası tanımlanmış olmak.
- B. Kontrol edebileceği ve/veya etkileyebileceği faaliyet, ürün ve hizmetlerinin çevre boyutlarını tespit etmiş olmak ve önemli çevre boyutlarına sahip olabilecekleri belirlemiş olmak (tedarikçiler/üstleniciler ile ilgili olanlar dahil olmak üzere)
- C. Uygulanabilir çevre mevzuatları ile diğer ilgili şartları tespit etmek, bunların çevre boyutlarıyla nasıl ilgili olduğunu belirlemek ve bu bilgiyi güncel tutmak için prosedürler uyguluyor olmak.
- D. Uygulanabilir yasal ve diğer şartlara uygunluğa dair taahhüdünü karşılamak için etkin kontroller uyguluyor olmak.
- E. Uygun olduğunda ilgili yasal şartları ve önemli çevre boyutlarını da dikkate alarak ölçülebilir çevre hedeflerini ve amaçlarını belirlemiş olmak, bu hedef ve amaçlara erişmek için programlar yürütüyor olmak.
- F. Kuruluşta veya onu adına iş yapan kişilerin, çevre yönetim sisteminin şartlarının farkında olmasını ve önemli çevre boyutlarına neden olma potansiyeline sahip görevleri gerçekleştirebilecek yetkinliğe sahip olmasını güvence altına almak.
- G. İç iletişim ve ilgili taraflara yanıt vermek ve (gerekli oldukça) iletişim kurmak için prosedürler uygulamak.
- H. Önemli çevre boyutlarıyla ilişkili olan operasyonların belirtilen koşullar altında yürütülmesini sağlamak ve önemli çevre boyutlarına sahip olabilecek operasyonlarının kilit özelliklerini izleyip kontrol ediyor olmak.
- J. Çevre üzerinde etki yaratabilecek acil durumlara hazır olmak ve müdahale etmek için prosedürler oluşturmuş ve (uygulanabilir olduğunda) test etmiş olmak.
- K. Uygulanabilir yasal ve diğer şartlara uygunluğunu periyodik olarak değerlendirmek.
- L. Uygunsuzlukları önlemeyi hedefliyor ve aşağıdakileri gerçekleştirmek için prosedürler uyguluyor olmak
 1. meydana gelen tüm uygunsuzlukları düzeltmek.
 2. bu uygunsuzlukların nedenini analiz etmek ve yeniden meydana gelmelerini önlemek amacıyla düzeltici faaliyet gerçekleştirmek.
- M. Etkin iç tetkik ve yönetimin gözden geçirmesi prosedürleri uygulamak.

Akredite ISO 14001 belgelendirme ne anlama GELMEZ

- 1) ISO 14001 bir kuruluşun çevre yönetim sistemi için şartları tanımlar, fakat spesifik çevresel performans kriterleri tanımlamaz.
- 2) Akredite ISO 14001 belgelendirmesi; uygulanabilir mevzuata uygunluğa, çevre kirliliğini önlemeye ve performansını sürekli iyileştirmeye olan taahhüt dahil olmak üzere, kuruluşun kendi çevre politikasını karşılayabilme yetisine dair güven sağlar. Kuruluşun halihazırda ideal çevre performansı elde ettiği anlamına gelmez.
- 3) Tam yasal uygunluk her zaman kuruluşun amacı olması gerekir, fakat akredite ISO 14001 belgelendirme prosesi tam bir mevzuata uygunluk denetimi içermez ve yasal şart ihlallerinin asla olmayacağı güvencesini vermez.
- 4) Akredite ISO 14001 belgelendirmesi kuruluşun çevresel kazaları önleyebileceğine dair kesin bir gösterge değildir